INFORMAČNÉ LISTY PREDMETOV

realizovaných KSJK FF UMB

Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov

Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom

Stupeň štúdia: 2./Mgr.

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: M-UASj-101	**Názov:** Didaktika slovenského jazyka a slohu (P)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje: Odaloš, Pavol prof. PaedDr., CSc., Dr. h. c.	**Zabezpečuje:** Lomenčík, Július doc. PaedDr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 2. *Odporúčaný semester:* 1.	**Forma výučby:** prednáška, seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 1/2 **Za obdobie štúdia:** 39	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** seminárna práca (20 bodov), vypracovanie modelovej prípravy na vyučovanie jazyka a slohu (30 bodov) **Záverečné hodnotenie:** kolokvium (50 bodov)		
Cieľ predmetu: Získať teoretickú bázu na didaktické spracovanie učiva a na voľbu vhodného metodického postupu vo všetkých etapách vyučovacej hodiny slovenského jazyka a slohu v základnej a strednej škole		
Stručná osnova predmetu: Obsahová a procesuálna stránka didaktiky slovenského jazyka. Komunikačno-poznávací princíp jazykového vyučovania. Učebný obsah jazykovej zložky, učebné osnovy a učebnice. Vyučovacie metódy slovenského jazyka. Didaktická aplikácia poznatkov z jednotlivých rovín jazykového systému v príprave na vyučovaciu hodinu slovenského jazyka na ZŠ a SŠ. Komunikačno-slohová výchova, jej ciele a obsah. Postup tvorenia jazykového prejavu. Textotvorný algoritmus. Problematika reprodukčného a produkčného slohu. Didaktické využitie slohových postupov a útvarov. Nácvik ústnych a písomných komunikátov. Hodnotenie a klasifikácia hovorených a písaných komunikátov.		
Literatúra: 1. BETÁKOVÁ, V. – JACKO, J. – ZELINKOVÁ, K.: *Teória vyučovania slovenského jazyka.* Bratislava : SPN, 1984. 2. IHNÁTKOVÁ, N. a i.: *K modernizácii vyučovania slovenského jazyka.* Bratislava : SPN, 1980. 3. PALENČÁROVÁ, J. – KESSELOVÁ, J. – KUPCOVÁ, J.: *Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo.* Bratislava : SPN, 2003. *Platné učebnice slovenského jazyka pre ZŠ a SŠ* *Slovenský jazyk a literatúra v škole* (odborný časopis).		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2014	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: M-UASj-102	**Názov:** Štylistická paradigmatika (P)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje: prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc.	**Zabezpečuje:** prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 2. *Odporúčaný semester:* 2.	**Forma výučby:** prednáška, seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 1/1 **Za obdobie štúdia:** 26	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška **Priebežné hodnotenie:** **Záverečné hodnotenie:** ústna skúška (100 bodov)		
Cieľ predmetu: Vedieť analyzovať slovnú zásobu z morfologického a slovotvorného hľadiska, získať poznatky zo slovotvorby, pôvodu jednotlivých slov, sledovať dynamiku slovnej zásoby v súčasnosti. Získať poznatky zo slovenskej frazeológie.		
Stručná osnova predmetu: Paradigmatické a syntagmatické vymedzenie štylémy; dynamika štylistiky štylém; štylistický kontext; variant, invariant. Klasifikácia a charakteristika jazykových, kompozičných a mimojazykových štylém. Štylistická paradigmatika ako východisko funkčného pohľadu na inventár textových prvkov a na výberové možnosti v čase tvorby aktuálnych textov.		
Literatúra: 1. FINDRA, J.: *Štylistika slovenčiny*. Martin, 2004. 2. FINDRA, J.: *Štylistika slovenčiny v cvičeniach.* Martin: Osveta 2005, 192 s. 3. FINDRA, J.: *Expresívne syntaktické konštrukcie.* Banská Bystrica : FHV UMB, 2004, 68 s. 4. FINDRA, J. – GOMBALA, E. – PLINTOVIČ, I.: *Slovník literárnovedných termínov.* Bratislava, 1987. 5. FINDRA, J. – PATÁKOVÁ, M.: *Cvičenia zo štylistiky.* Bratislava, 1990. 6. CHLOUPEK, J.: *Stylistika češtiny.* Praha, 1990. 7. MISTRÍK, J.: *Štylistika.* Bratislava, 1997. 8. SLANČOVÁ, D.: *Praktická štylistika.* Prešov, 1995.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 14. 01. 2014	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: M-UASj-106	**Názov:** Stavebné modely textu (P)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje: prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc.	**Zabezpečuje:** prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc. doc. PaedDr. Július Lomenčík, PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 2. *Odporúčaný semester:* 3.	**Forma výučby:** prednáška, seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 1/1 **Za obdobie štúdia:** 26	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška **Priebežné hodnotenie:** **Záverečné hodnotenie:** ústna skúška (100 bodov)		
Cieľ predmetu: Teoreticko-metodologicky vymedziť, klasifikovať a charakterizovať obsahové a formálne modelové štruktúry tak, aby komunikant vo svojej konkrétnej komunikačnej praxi dokázal tvoriť zmysluplné aktuálne texty.		
Stručná osnova predmetu: Vymedzenie textu: dynamické a statické poňatie. Koherencia a konexia. HĺbkovÁ a povrchová štruktúra textu. Problematika textových modelov v teórii a praxi. Štýl ako model povrchovej organizácie textu. Klasifikácia a charakteristika štýlových modelových štruktúr. Klasifikácia a charakteristika obsahovo-tematických modelových štruktúr textu (makrokompozičných modelov).		
Literatúra: 1. ČECHOVÁ, M. a i.: *Stylistika současné češtiny.* Praha : 1997. 2. FINDRA, J.: *Štylistika slovenčiny*. Martin : Osveta, 2004. 3. FINDRA, J.: *Štylistika slovenčiny v cvičeniach.* Martin: Osveta 2005, 192 s. 4. FINDRA, J.: *Expresívne syntaktické konštrukcie.* Banská Bystrica : FHV UMB, 2004, 68 s. 5. FINDRA, J. – PATÁKOVÁ, M.: *Cvičenia zo štylistiky.* Bratislava : 1990. 6. FINDRA, J.: *Jazyk – reč – človek.* Bratislava : 1998. 7. CHLOUPEK, J.: *Stylistika češtiny.* Praha : 1990. 8. MISTRÍK, J.: *Štylistika.* Bratislava : 1997. 9. SLANČOVÁ, D.: *Praktická štylistika.* Prešov : 1995.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 02. 09. 2014	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: M-UASj-107	**Názov:** Vývin slovenského jazyka a dialektológia (P)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje: Krško, Jaromír doc., PhD.	**Zabezpečuje:** Krško, Jaromír doc., PhD. Chomová, Alexandra Mgr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 2. *Odporúčaný semester:* 3.	**Forma výučby:** seminár, prednášky **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 1/1 **Za obdobie štúdia:** 26	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** seminárna práca (0,1) 2 priebežné písomné testy (0,2 + 0,2), záverečný písomný test (0,5) **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného a záverečného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Naučiť sa základné fonologické zmeny v slovenčine od 8. do 16. storočia. Vedieť ich analyzovať v konkrétnych nárečových tvaroch. Vedieť základné členenie a charakteristiky slovenských nárečí. Prakticky využiť získavanie a spracovanie nárečového materiálu.		
Stručná osnova predmetu: Samohlásková sústava praslovančiny, palatalizácia velár. Gramatická stavba praslovančiny. Teórie o pôvode slovenčiny. Hlavné zmeny v praslovanskom základe slovenčiny v 10. storočí. Priebeh kontrakcie. Zánik a vokalizácia jerov. Zánik nosoviek. Prehodnocovanie praslovanských prozodických vlastnosti. Fonologický vývin. Vznik párovej mäkkostnej korelácie. Vývin vokalizmu. Mladšie zmeny vo vokalizme. Vznik a vývin dvojhlások. Vývin konsonantizmu. Asibilácia. Zmeny na hranici morfém. Vznik znelostnej neutralizácie. Vývin spoluhláskových skupín. Zmena v stavbe slabiky a vývin slabičného r, l. Ustaľovanie kvantity.		
Literatúra: *Atlas slovenského jazyka, 4 zv.* Bratislava : Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1968 – 1984. KRAJČOVIČ, R.: *Vývin slovenského jazyka a dialektológie.* Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1988. MÚCSKOVÁ, G. – MUZIKOVÁ, K.: .. WAMBACH, V.: Praktická dialektológia : Vysokoškolská príručka na nárečovú interpretáciu). Wien : Facultas Verlags- & Buchhandels AG Wien. 2012. PAULÍNY, E.: *Fonologický vývin slovenčiny.* Bratislava : SAV, 1963. PAULÍNY, E.: *Historický a nárečový základ spisovnej slovenčiny. I. Hláskovie a tvaroslovie.* Banská Bystrica : Pedagogická fakulta, 1983.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 10. 09. 2010	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: M-UASj-200	**Názov:** Komunikačná a slohová výchova v praxi (PV)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Lomenčík, Július doc. PaedDr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 2. *Odporúčaný semester:* 1.	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** **Týždenný:** 0 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 týždňov	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: tvorivá dramatika		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** seminárna práca 30 bodov, aplikačná činnosti 30 bodov, spracovanie portfólia 40 bodov **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Spoznať stratégie, metódy, techniky a formy komunikačno – slohovej výchovy, vedieť ich aplikovať v konkrétnom učive podľa učebných osnov. Precvičovať a rozvíjať komunikačné zručnosti, tvorivo aplikovať teóriu prostredníctvom činností a odvodzovať všeobecné princípy z konkrétnych príkladov. Schopnosť rozvíjať kritické myslenie.		
Stručná osnova predmetu: Ciele a obsah komunikačno-slohovej výchovy. Komunikačno-poznávací, psycholingvistický, sociologický a pragmatický prístup. Sebapoznávanie a sebavyjadrenie prostredníctvom efektívnej a kultivovanej komunikácie. Metódy, techniky, formy práce a ich vlastné verifikovanie v praxi. Rozvoj jazykovo-štylistických prostriedkov v rovine jazykových kompetencií učiteľa a žiaka.		
Literatúra: FINDRA, J.: *Štylistika slovenčiny.* Martin: Osveta, 2004. TUREK, I. *Kritické myslenie.* Banská Bystrica: Metodicko-pedagogické centrum, 2003. PALENČÁROVÁ, J. – KESSELOVÁ, J. – KUPCOVÁ, J. *Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2003. 222 s. KUŽELOVÁ, M. – PAVLOVSKÁ, M.: *Tvořivá dramatika ve výuce slohu.* Brno: Vydavateľstvo Masarykovej univerzity pro Pedagogickou fakultu,1996. *Slovenský jazyk a literatúra v škole* (odborný časopis) *Notes* (odborný časopis)		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2014	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: M-UASj-203	**Názov:** Jazykové hry (PV)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Gálisová, Anna Mgr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 2. *Odporúčaný semester:* 1.	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** 13 týždňov	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** vytvorenie originálnej (pôvodnej) hry, resp. hrových cvičení – 100 bodov **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Študent má vedieť využiť možnosti rozvíjania jazykovej gramotnosti prostredníctvom hry ako zážitkovej formy výučby v edukačnom procese. Má pochopiť elementárne pravidlá zostavenia hry, resp. hrovej aktivity, vedieť vytvoriť podmienky na hru vo výchovno-vzdelávacom procese a dokázať svoje poznatky efektívne uplatniť pri tvorbe nových hrových cvičení a aktivít.		
Stručná osnova predmetu: Dejiny hry. Hra a hrové cvičenia. Klasifikácia hier. Ako hrať hru vo výchovno-vzdelávacom procese? Fonetické a fonematické hry. Dychové cvičenia. Hry s gramatickým javom. Hry na rozvoj slovnej zásoby. Relaxačné cvičenia a možnosti ich využitia na hodinách slovenského jazyka. Naratívne hry. Dramatizácia príbehu. Doskové hry. Hry pre deti s neslovenským materinským jazykom.		
Literatúra: GÁLISOVÁ, A.: *Cvičebnica pre žiakov s neslovenským materinským jazykom*. Metodický sprievodca. Banská Bystrica: PF UMB, 2006. GÁLISOVÁ, A. – BARIAKOVÁ, Z. – VANČÍKOVÁ, K.: *Jazykové a literárne hry.* Banská Bystrica : FHV UMB, 2012. HOUSER, P.: *Hry se slovy a jazykem*. Praha: Portál, 2002. HOUŠKA, T.: *Škola hrou*. Praha: Tomáš Houška, 1991. JANÁKOVÁ, L.: *Tvorivá dramatika ako prostriedok motivácie.* Banská Bystrica : PF UMB, 1996. KESSELOVÁ, J.: *Rozviazané jazýčky*. Prešov: Náuka, 1999. PALENČÁROVÁ, J. – BAJZÍKOVÁ, V.: *Rozcvičme si jazýčky...* Bratislava: Združenie Orava, 2006.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 10. 2012	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: M-UASj-204	**Názov:** Gramatika v škole 1. Morfológia (PV)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Očenáš, Ivan PaedDr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 2. *Odporúčaný semester:* 2.	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** 13	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: klasifikácia známkou **Priebežné hodnotenie:** semestrálna práca **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Prehĺbiť poznatky o gramatickej sústave slovenského jazyka aplikáciou na gramatickom učive (tzv. problémových javoch) slovenského jazyka v 5. – 9. ročníku základných škôl a v stredných školách. Rozvíjať jazykové schopnosti a zručnosti pri komplexnej morfosyntaktickej analýze vety, resp. textu a zvýšiť tak odbornú úroveň pripravenosti na vyučovanie slovenského jazyka.		
Stručná osnova predmetu: Gramatika slovenského jazyka v pedagogických dokumentoch a materiáloch pre 5. – 9. ročník ZŠ a SŠ. Morfematické a slabičné delenie slov. Netradične o deklinačnom systéme substantív v slovenčine. Adjektíva v jazykovom systéme a v komunikácii – klasifikácia prídavných mien ako odborno-didaktický problém. Slovesá – kráľovský slovný druh. Slovnodruhová konverzia.		
Literatúra: SOKOLOVÁ, Miloslava: *Kapitolky zo slovenskej morfológie*. Prešov : Slovacontact, 1995. MOŠKO, Gustáv: *Príručka vetného rozboru*. 2., doplnené a upravené vyd. Prešov : Náuka, 2006. *Slovenský jazyk* : Učebnice, cvičebnice a zbierky úloh pre 5. – 9. ročník ZŠ a stredné školy. *Slovenský jazyk a literatúra v škole* : Časopis pre otázky jazyka a literatúry.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 10. 09. 2010	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: M-UASj-206	**Názov:** Netradičné metódy v didaktike SJL (PV)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Lomenčík, Július doc. PaedDr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 2. *Odporúčaný semester:* 2.	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** 13 týždňov	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety:		

Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou

Priebežné hodnotenie: príprava a prezentácia učebného materiálu (20 bodov), projekt vyučovacej hodiny jazyka, slohu (40 bodov) a literatúry (40 bodov) s využitím netradičných metód

Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia

Cieľ predmetu: Poznať netradičné metódy vo vyučovaní jazyka, slohu a literatúry na druhom stupni ZŠ a SŠ a vedieť ich tvorivo aplikovať pri príprave na vyučovaciu hodinu.

Stručná osnova predmetu: Vyučovacie metódy. Problematika metód jazykového vzdelávania a komunikačno-slohovej výchovy. Problematika metód literárneho vzdelávania. Netradičné metódy a ich aplikácia v didaktickej komunikácii jazykovej výchovy a komunikačno-slohovej výchove. Netradičné metódy pri didaktickej interpretácii literárneho textu.

Literatúra:

SILBERMAN, M. *101 metód pro aktivní výcvik a vyučování*. Praha: Portál, 1997.
TUREK, I. *Inovácie v didaktike*. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum, 2004.
PALENČÁROVÁ, J. – KESSELOVÁ, J. – KUPCOVÁ, J. *Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2003. 222 s.
OBERT, V. *Komunikatívnosť v čitateľskej recepcii a interpretácii*. Skriptum. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa, 1998. 151 s.
Slovenský jazyk a literatúra v škole (odborný časopis)
Notes (odborný časopis)

Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2014

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: M-UASj-209	**Názov:** Teória a kultúra komunikácie (PV)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Odaloš, Pavol prof., PaedDr., CSc., Dr. h. c.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 2. *Odporúčaný semester:* 2.	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** (13 týždňov)	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** prednes a obhajoba kolokviálnej práce (50 bodov), rozprava (20 bodov) **Záverečné hodnotenie:** odovzdanie kolokviálnej práce v elektronickej podobe (30 bodov)		
Cieľ predmetu: Nadobudnutie solídneho, presvedčivého systému argumentov o dominantnej úlohe prirodzeného jazyka v medziľudskej komunikácii, o spolupráci a paralelách lingvistiky s inými vednými disciplínami (antropológia, psychológia, sociológia); osvojenie si jedného z moderných metodologických prístupov, vhodných na komplexný rozbor interpersonálnej komunikácie.		
Stručná osnova predmetu: Medziľudská komunikácia – pojem, charakteristika, definície. Spolupráca/paralely disciplíny s inými vednými odbormi a špecializáciami (antropológia, psychológia, sociológia). Komunikačné modely (lineárny, kybernetický, pragmatický, psychologický model). Formy sociokomunikačných kontaktov. Normy, normovanosť a „normálnosť" interpersonálnej komunikácie. Všeobecné inštrumentárium na komplexný rozbor verbálnej komunikácie: spoločenská situácia, spoločná činnosť, cieľový objekt, aparatúra. Analytické inštrumentárium na komplexný rozbor verbálnej komunikácie: komunikačná situácia, komunikačný kontext, komunikačná udalosť, komunikačná kompetencia.		
Literatúra: HOFFMANNOVÁ, J.: *Stylistika a...* Praha : Trizonia, 1997. HORECKÝ, J.: *Vývin a teória jazyka*. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, STRASSNER, E.: *Text – Bild – Kommunikation; Bild – Text – Kommunikation.* Tübingen : Niemeyer, 2001. TUBBS, S. L. – MOSS, S.: *Human communication*. New York : McGraw Hill, 1991. VYBÍRAL, Z.: *Psychologie lidské komunikace.* Praha : Portál, 2000.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 10. 09. 2010	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: M-UASj-210	**Názov:** Slovná zásoba slovenčiny po roku 1989 (PV)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Odaloš, Pavol prof., PaedDr., CSc., Dr. h. c. Urbancová, Lujza PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 2. *Odporúčaný semester: 3.*	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** 13 týždňov	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** plnenie čiastkových úloh, seminárna práca **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Prehĺbiť teoreticko-metodologické i didakticko-aplikačné poznanie lexikálnej roviny slovenského jazyka zo synchrónneho hľadiska a porozumieť dynamickým tendenciám v súčasnej slovnej zásobe slovenčiny a jej fungovaniu v spoločnosti.		
Stručná osnova predmetu: Základné tendencie lexikálneho a slovotvorného vývinu v slovenčine, slovná zásoba slovenčiny po roku 1989 ako revitalizačné a devitalizačné kontinuum a jej fungovanie vo vybraných sociálnych skupinách.		
Literatúra: *Dynamické tendencie v jazykovej komunikácii*. Bratislava : Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV, 1990. 190 s. FURDÍK, Juraj.: *Slovenská slovotvorba*. Ed. M. Ološtiak. Prešov: Náuka, 2004. 200 s.ISBN 80 – 89038 – 28 – X HORECKÝ, Ján – BUZÁSSYOVÁ, Klára – BOSÁK, Ján: *Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny*. Bratislava : Veda, 1989. 436 s. ISBN 80-224-0047-5 *Najnowsze dzieje języków słowiańskich : Slovenský jazyk*. Edit. Ján Bosák. Opole : Uniwersytet Opolski – Instytut Filologii polskiej, 1998. ODALOŠ, Pavol: *Dynamika špecifických sfér komunikácie*. Banská Bystrica : Pedagogická fakulta UMB, 2002. 160 s. ISBN 80-8055-631-8		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 10. 2012	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: M-UASj-211	**Názov:** Jazyk a rod (PV)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Urbancová, Lujza PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 2. *Odporúčaný semester: 3.*	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** 13 týždňov	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** príprava čiastkových úloh – 100 bodov **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Zamyslieť sa nad vzťahom pohlavia/rodu a jazyka a nad platnosťou zaužívaných a stereotypných konštatovaní, ktoré tradične ovplyvňujú definovanie a opisovanie rodových špecifík komunikácie.		
Stručná osnova predmetu: Rod ako sociolingvistická charakteristika; vzťah jazyka a rodu; stav skúmania danej problematiky v Česku a na Slovensku; interpretácia štúdií o rodových špecifikách komunikácie.		
Literatúra: ČMEJRKOVÁ, Světla: Žena v jazyce. In: *Slovo a slovesnost,* 56, 1995, s. 43-55. HOFFMANOVÁ, Jana: Feministická lingvistika? In: *Naše řeč,* 78, 1995, s. 80-91. *Sféry ženy*. Literatúra, umenie, komunikácia. Banská Bystrica : FHV UMB, SU AV ČR, 2004. ISBN 80-8083-000-2 TALBOT, Mary. M.:*Language and Gender.* Cambridge : Polity press, 1998. ISBN 0-7456-1680-1. VALDROVÁ, Jana: Jazyk jako nástroj demokratizace společnosti. Lingvistika odhaluje genderové asymetrie. In: *Aspekt. Patriarchát*. 2/2000 – 1/2001, s. 98-100.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: M-UASj-213	**Názov:** Terénny výskum národného jazyka (PV)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Krško, Jaromír doc., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 2. *Odporúčaný semester:* 3.	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** (13 týždňov)	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** terénny výskum jazyka vo vybranej lokalite a jeho spracovanie (100 bodov) **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Vedieť aplikovať v praxi teoretické vedomosti o získavaní a spracúvaní nárečového materiálu, vzťahu informátora a exploatátora, psychologických a etických otázkach dialektologického výskumu.		
Stručná osnova predmetu: Formy heuristického výskumu, metódy výskumu. História terénneho výskumu na Slovensku. Vzťah exploatátor – respondent. Psychologické a estetické otázky výskumu. Spracovanie získaného materiálu. Triedenie získaného materiálu. Lokálny a teritoriálny výskum. Možnosti lexikálneho výskumu prostredníctvom národopisného výskumu v oblasti terminológie – názvoslovia v jednotlivých odvetviach ľudovej činnosti.		
Literatúra: 1. HORVÁTKOVÁ, E.: *Rok vo zvykoch nášho ľudu.* Bratislava, 1986. 2. ONDRUS, P.: *Výskum slovnej zásoby slovenských nárečí.* Bratislava, 1966. 3. PALKOVIČ, K.: *Slovenské nárečia.* Príručka pre terénny výskum. Banská Bystrica, 1981. 4. ŠTOLC, J.: *Slovenská dialektológia.* Bratislava, 1995.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: M-UASj-214	**Názov:** Gramatika v škole 2. Syntax (PV)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Gálisová, Anna Mgr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 2. *Odporúčaný semester:* 2.	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** 13	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety:		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** semestrálna práca **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Prehĺbiť poznatky o gramatickej sústave slovenského jazyka aplikáciou na gramatickom učive (tzv. problémových javoch) slovenského jazyka v 5. – 9. ročníku základných škôl a v stredných školách. Rozvíjať jazykové schopnosti a zručnosti pri komplexnej morfosyntaktickej analýze vety, resp. textu a zvýšiť tak odbornú úroveň pripravenosti na vyučovanie slovenského jazyka.		
Stručná osnova predmetu: Zložený vetný člen. Odkazovací výraz v podraďovacom súvetí a jeho dôsledky pre vetný rozbor. Komplexná morfosyntaktická analýza vety – vetný rozbor v školskej praxi.		
Literatúra: MOŠKO, Gustáv: *Príručka vetného rozboru*. 2., doplnené a upravené vyd. Prešov : Náuka, 2006. *Slovenský jazyk* : Učebnice, cvičebnice a zbierky úloh pre 5. – 9. ročník ZŠ a stredné školy. *Slovenský jazyk a literatúra v škole* : Časopis pre otázky jazyka a literatúry.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: M-UASj-304	**Názov:** Anglický jazyk pre pokročilých I (V)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Urbancová, Lujza PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 2. *Odporúčaný semester:* L	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** 13 týždňov	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** príprava čiastkových úloh – 40 bodov **Záverečné hodnotenie:** prezentácia seminárnej práce – 60 bodov		

Cieľ predmetu:

Precvičiť všetky zručnosti v anglickom jazyku, predovšetkým hovorenie, počúvanie, čítanie, v témach týkajúcich sa literatúry a lingvistiky.

Stručná osnova predmetu:

Informačné zdroje; lingvistické štúdie a ich interpretácia; literárnovedné štúdie/literárne diela a ich interpretácia.

Literatúra:

CRYSTAL, David: *The Cambridge Encyclopedia of Language*. Cambridge : Cambridge University Press, 1987.
Dictionary of Literary Terms. Third edition. London : Penguin, 1992. ISBN 0-14-051227-6
SUNDERLAND, Jane. *Gendered Discourses*. Hampshire : Palgrave, 2004. ISBN 1-4039-1345-5
WARDHAUGH: *Investigating Language. Central problems in Linguistics.* Oxford : Blackwell, 1993. ISBN 0-631-18754-5

Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: M-UASj-305	**Názov:** Anglický jazyk pre pokročilých II (V)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Urbancová, Lujza PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 2. *Odporúčaný semester:* L	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách:** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** 13 týždňov	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: anglický jazyk pre pokročilých I		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** príprava čiastkových úloh – 40 bodov **Záverečné hodnotenie:** prezentácia seminárnej práce – 60 bodov		
Cieľ predmetu: Precvičiť všetky zručnosti v anglickom jazyku, predovšetkým hovorenie, počúvanie, čítanie, v témach týkajúcich sa literatúry a lingvistiky.		
Stručná osnova predmetu: Informačné zdroje; lingvistické štúdie a ich interpretácia; literárnovedné štúdie/literárne diela a ich interpretácia.		
Literatúra: CRYSTAL, David: *The Cambridge Encyclopedia of Language*. Cambridge : Cambridge University Press, 1987. *Dictionary of Literary Terms*. Third edition. London : Penguin, 1992. ISBN 0-14-051227-6 SUNDERLAND, Jane. *Gendered Discourses*. Hampshire : Palgrave, 2004. ISBN 1-4039-1345-5 WARDHAUGH: *Investigating Language. Central problems in Linguistics.* Oxford : Blackwell, 1993. ISBN 0-631-18754-5		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008	